

ОБЕЛЕЖЕН ДАН ЛЕПОГ ПИСАЊА (ДАН ЗАХАРИЈА СТЕФАНОВИЋА ОРФЕЛИНА)

Удружење војвођанских учитеља од 2006. године подржава развој калиграфског писања у основним школама и промовише лик и дело Захарија Стефановића Орфелина. Жалосно је што је Орфелин још један од неоправдано заборављених српских великана.

Захарије Стефановић рођен је у српској породици 1726. године у Вуковару, а од 1749. претежно је живео у Новом Саду где је и умро од туберкулозе 19.1.1785. године. **Био је учитељ**, владин секретар, природњак, ботаничар и технолог, виноградар, илустратор, графичар, бакрорезац, педагошки писац, песник, преводилац, теолог, пројектант, издавач, филолог, уредник календара и часописа, рецензент, коректор и редактор, књижевник, лексикограф, библиограф, историчар и **чувени калиграф**.

Орфелинова дела су многобројна: бакрорезно издање „Ортодокс омологије“ Петра Могиле (кратки катихизис са нешто Орфелинових стихова посвећених митрополиту Ненадовићу), бакрорези „Свети Сава“, „Стефан Немања“, „Кнез Лазар“, „Генерална карта сверуске империје“, гавира манастира Крушедол..., бакрописи „Наредбе синодска о клањању телу и крви Христовој“, „Кратке наука о седам тајни“, песме/књиге „Плач Србији“ (прво штампано грађанско песничко дело код Срба), „Мелодија к пролећу“, „Тренодија“, „Песн историческаја“, „Сетованије наученога младаго човека“..., раскошна рукописна књига „Поздрав Мојсеју Путнику“, „Апостолскоје млеко“ (мали катихизис „на просто српском матерњем језику“), „Буквар мали“, „Латински буквар“, „Латинска граматика“, најзначајније Орфелинове школске књиге - **први српски приручник за лепо писање „Калиграфија“ (1777.)** и „Словенски буквар“ (први буквар за српску децу после дугогодишње употребе руских буквара „Великог кијевског“ и „Малог московског“, написан на црквенословенском језику), „Историја о житији и славних делах великаго государја и императора Петра Перваго“ (Орфелиново животно и најопсежније дело), „Новејшија славенскија прописи...“ , „Трактат о јединству цркве“, „Вечни календар“, „Искусни подрумар“..., календари – алманаси, „Славено-сербски магазин“ (први српски и први часопис на читавом словенском југу).

У Орфелинову част Удружење војвођанских учитеља већ годинама организује разноврсне активности (трибине, изложбе, штампане материјале, поднета је иницијатива за проширење изборног предмета Лепо писање са првог на све разреде основне школе и увођење у средње школе, поднета је иницијатива за подизање споменика у Новом Саду, одржава се основношколска калиграфска колонија под слоганом "На путу Захарија Орфелина"...).

Удружење војвођанских учитеља је 2007. године прогласило 19. јануар за Дан лепог писања (Дан Захарија Орфелина). У оквиру овогодишњег обележавања овог значајног датума Удружење војвођанских учитеља је поставило изложбу и мултимедијалну преуентацију о Орфелину и калиграфске радове ученика и наставника у простору Туристичког информативног центра Новог Сада где су их пролазници са великом пажњом посматрали током јануара месеца.

На позив удружења војвођанских учитеља за Дан лепог писања (Дан Захарија Орфелина) у многим школама су организовани часови лепог писања (калиграфије), сећања на Захарија Орфелина и изложбе ученичких радова. Придружили су нам се Драгутин Бег у ОШ „Вељко Петровић“ у Бегечу, Милена Гмијовић у ОШ „Здравко Гложански“ у Бечеју, Гордана Фодог у ОШ „Доситеј Обрадовић“ у Иригу, Вера Стојшић-Гашпаровски у ОШ „Јован Јовановић Змај“ у Сремској Каменици и низ колега широм Србије и дијаспоре...

Вера Стојшић - Гашпаровски
за Удружење војвођанских учитеља
www.uvu.rs uciteljivojvodine@neobee.net